

Duurzaam Gebouwd

over acceptatie en innovatie

Zakenvrouwen van het jaar:
'Politieke besluiteloosheid
raakt de reële economie'

10 | oktober 2011

Agenschap NL
Ministerie van Volksruimte,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Green Building Council

Ketenintegratie

Met o.a. Andre Klouwen, Jan Willem van de Groep, Jeroen Pat

Hoe duurzaam is...
Céline Lustig

Congres 11-11-11

Met o.a. Timo Veen, Theo Rietkerk, Frank Donkers, Stefan van Uffelen

Project:
Passiehuizen in Beek

Marlies van Wijhe en Meiny Prins

'De toekomst is aan de flexibele familiebedrijven'

Tekst: Gerard Vos, foto's: Moniek Polak

De overheid moet speelruimte creëren

Het is niet gemakkelijk om twee zakenvrouwen van het jaar bij elkaar te brengen. En dat is niet voor niets. Beiden zijn drukbezet en altijd onderweg. Ze zijn geroemd om hun visie en hun drive om innovatie en duurzaamheid voor het voetlicht te brengen. Een dubbelinterview met Meiny Prins van Priva en Marlies van Wijhe van Wijzonol Bouwverven.

Profiel Marlies van Wijhe

Van Wijhe is algemeen directeur van het familiebedrijf Van Wijhe Verf, bekend van de Wijzonol Bouwverven, in Zwolle. In 1983 startte zij met haar studie Bedrijfskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen. Na haar studie verhuisde zij in 1989 naar Maastricht om daar als Productmanager bij DSM Chemicals te beginnen. Begin 1994 kwam ze terug naar Zwolle om daar bij het familiebedrijf te starten in de export. In 2000 nam ze definitief het stokje over van haar vader. In 2010 werd ze Zakenvrouw van het Jaar.

Profiel Meiny Prins

Prins is algemeen directeur van het familiebedrijf Priva in De Lier. Priva ontwikkelt innovatieve en duurzame oplossingen voor complexe vraagstukken voor klimaatbeheersing en procesbeheer in de (glas-)tuinbouw en gebouwde omgeving. Meiny Prins is een veelgevraagde autoriteit op het gebied van duurzaamheid en innovatie. Zij wordt regelmatig uitgenodigd als sparringpartner voor bewindslieden. In 2009 werd ze Zakenvrouw van het Jaar.

Heeft de titel Zakenvrouw van het jaar jullie veel gebracht?

Meiny Prins: "Het heeft een enorm podium gecreëerd voor mij. Ik heb erg veel lezingen gegeven over de thema's internationalisering, duurzaamheid en innovatie en ben in contact gekomen met veel interessante mensen: politici, bewindslieden, in Nederland maar ook daarbuiten. Priva had internationaal al een bekende naam in de glastuinbouwsector door onze klimaatbeheersing, maar de bouwwereld kende ons nog minder goed. Er kwam na het winnen van de prijs een enorme exposure voor Priva. Ik had er vanaf 2009 per week al snel twintig uur extra werk door. Dat is wel een flinke tijdsbelasting. Het was ook het jaar waarin de crisis in onder meer de tuinbouw zijn weerslag kreeg. Het is wel dubbel om te praten over economische groeimogelijkheden en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, terwijl je beseft dat het moeilijk is om ondertussen je hoofd boven water te houden."

Marlies van Wijhe: "Wij hadden in 2009 met Wijzonol net een reorganisatie achter de rug. Mijn benoeming tot zakenvrouw van het jaar kwam als pr-moment erg goed uit. Ik heb meer dan 140 lezingen en interviews gegeven. Niet iedereen krijgt direct een sexy gevoel bij verf, maar het was aan mij om te vertellen wat een mooi vak verf maken is. Ik ben de enige verfboerin in Nederland, roep ik altijd. Verf en duurzaamheid worden overigens niet snel met elkaar geassocieerd, maar eigenlijk is ons product al heel duurzaam, want wij verduurzamen onroerend goed en maken de gevel weerbestendig. Doel is om het mooier te maken, zonder verf heb je een heel andere problematiek met je gebouwen."

Marlies van Wijhe: 'Ik word strijdbaar als een overheid niet meewerkt'

Hoe is Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen besloten in de organisatie?

Meiny Prins: "Duurzaamheid is ons bestaansrecht. Dat komt omdat het versleuteld zit in onze productlijnen. Met onze procescomputer voor de glastuinbouw kijk je hoe je de productie per vierkante meter optimaal kunt maken met een minimaal gebruik van energie en maximaal hergebruik van water. Dan ben je heel duurzaam bezig. Het geldt ook in gebouwbeheer waar rendementsverbetering op het gebied van energie een belangrijke rol speelt."

Marlies van Wijhe: "Een familiebedrijf zie ik als duurzaam ondernemen. We zijn gericht op continuïteit. Winst is geen doel, maar een middel. Als je overigens niet aan duurzaamheid doet, is je bedrijf geen lang leven beschoren. We investeren veel in onze research & developmentafdeling. In de jaren negentig waren we al bezig met het experimenteren met verf op basis van calendula-olie. Dat experiment is toen niet gelukt, maar die ideeën bleven sluimeren. En nu pakken we de draad weer op. We zien natuurlijk allang dat olie eindig is en dat je zaken anders moet inrichten in je bedrijf. We kijken met de R&D-afdeling naar zaken als algen momenteel. In de productie zijn we overgegaan op een gesloten afvalwatersysteem. Verder zijn we heel alert op de grondstoffen die we gebruiken. Je merkt dat zulke maatregelen zich terugbetalen."

Ben je kansloos als je niet innoveert?

Meiny Prins: "Sowieso. Nederland is heel innovatief. Veel van mijn lezingen zijn gebaseerd op wat we technisch al kunnen maar niet doen. We innoveren niet dankzij de overheid, maar ondanks. De enige innovatie die we in Nederland nodig hebben is bestuurlijke innovatie. We zitten in een wereld waar we als ondernemers ongelooflijk veel marktkansen hebben en zien. Maar door de politieke besluiteloosheid worden beurskoersen beïnvloed en je ziet dat dat uiteindelijk ook onze reële economie raakt."

Marlies van Wijhe: "Het voelt alsof de bedrijven de zaken uit de modder moeten trekken. Ik voel me af en toe een beetje als de gekookte kikker. Als je een kikker in kokend water stopt dan springt die er meteen uit, maar als je hem in koud water stopt en langzaam opwarmt dan merkt de kikker niet dat hij kookt. Als we met zijn allen niet uitkijken dan worden we gekookt."

Maar de overheid wil meer marktwerking. Er is een Green Deal, ze geven alleen advies, geen geld. Daar is toch niets mis mee?

Meiny Prins: "Het zou kloppen als de overheid de fossiele en de duurzame energie gelijk behandelt. Dat gebeurt niet. Momenteel wordt het gasleidingnetwerk qua infrastructuur versterkt. Dat wordt

Meiny Prins: 'De enige innovatie die we in Nederland nodig hebben is bestuurlijke innovatie'

gesocialiseerd, dat wil zeggen dat we dat als belastingbetaler met zijn allen betalen. Als er een windmolenpark aan wordt gelegd op zee dan wordt de infrastructuur echter toegewezen aan het project zelf. We betalen dus mee aan een infrastructuur die ophoudt te bestaan omdat fossiel opraakt. De overheid wil dus niet op dezelfde manier investeren in duurzame energievoorzieningen!"

Marlies van Wijhe: "Voordat we met elkaar door hebben dat we in een nieuwe economie zijn beland, dan zijn we wel even verder. De stap wil men nog niet maken. Het is nog een omgekeerde wereld. Als ik door duurzame aanpassingen in mijn bedrijf minder energie gebruik dan loop ik het risico om in een lagere staffel voor energiegebruik terecht te komen waardoor ik meer moet betalen. Dat is toch absurd? We moeten anders denken, dat is niet gemakkelijk maar moet wel. Ik word overigens wel strijdbaar als een overheid niet meewerkt."

We moeten afscheid nemen van de oude dingen.

Meiny Prins: "Door ondernemersleef durf je afstand te doen van de oude dingen. Je moet niet bang zijn om jezelf overbodig te maken of vast te houden hoe het was. Ik reis veel. Als ik dan terugkom in Nederland, dan denk ik weleens: 'het lijkt hier wel een bejaarden-tehuis.' Er mag wat meer pit in en aan onze kennis ligt het niet. We kunnen heel efficiënt bouwen en gebieden inrichten, omgaan met

energiestromen en we weten veel van waterhergebruik. Daarnaast is er een grote kennis van duurzame materialen. Dat moeten we gaan uitbuiten! De overheid moet meer speelruimte creëren. Ze moet ook niet te rigide zijn als het om aanbestedingen gaat. We hoeven niet altijd het braafste jongetje van de klas te zijn."

Marlies van Wijhe: "De overheid moet durven kiezen, net als bedrijven dat moeten. Je hebt geld nodig om nieuwe dingen uit te proberen. Ik heb altijd een bepaalde vaste basis aan omzet en activiteiten nodig in mijn onderneming om van daaruit nieuwe zaken te ontwikkelen. Het is de toekomst van de markt en van mijn onderneming. Daar wil ik succesvol mee worden. Ik vind het momenteel lastig dat er veel te veel wordt gefocust op de multinationals. Ik denk dat de toekomst juist aan de flexibele familiebedrijven is." ●

Zakenvrouw van het jaar

Sinds 1981 is de Prix Veuve Clicquot een gerenommeerd initiatief in Nederland. In 2011 zal deze prijs voor de 30e keer worden uitgereikt aan een bijzondere zakenvrouw. In de afgelopen 29 jaar heeft deze prijs een bijzondere en prestigieuze positie verworven en wezenlijk bijgedragen aan een positieve waardering van vrouwelijk ondernemerschap.